

Müellif: İsmail Süleyman Bahçesaraylı

Dergi: Asrî Müslümanlık

Tarih: 4 Zilhicce 1343 (25 Haziran 1925)

İslam dini, insaniyet ve beşeriyet dünyasının devam ve bekası için yaratılmış olan kadınlara erkeklerden ziyade kıymet ve ehemmiyet verdiği halde biz Müslümanlar o ehemmiyeti, o kıymeti zerre kadar olsun gerek bilerek ve gerek bilmeyerek takdîr edememiş ve onları adeta kendilerimiz için bir esir, bir oyuncak gibi zevkimize keyfimize alet edegelmişiz. Halbuki İslam dininde, bir erkek ne gibi hakka malik ise kadın da erkek gibi aynı hakka maliktir. Bir erkek, sahip olduğu bütün mal, mülk ve eşyasında hiçbir kimse tarafından tecavüz ve taarruza uğramadan tam hürriyetle nasıl tasarruf ve idareye iktidarlı ve salahiyetli ise kadın da o iktidara, o güç ve kuvvet ve salahiye malik olup emvâl ve eşyasını istediği gibi tasarruf ve idare edebilir. Bir kimse onun tasarruf ve idaresindeki hürriyet ve istiklâliyyetine girişemez.

Bir erkek ailesinin saadetine, horantasının[1] rahat ve selametine dair dince yapmaya mecbur ve mükellef olduğu vazifelerini ihlal etmemek ve onları layıkıyla yapmak ve yaşatmak şartıyla namusu dairesinde olarak medenî içtimâî şeylerden faidelendiği gibi bir kadın dahi o meselli medenî içtimâî şeylerden mahrum bırakılmayıp hissedâr olabilir. Bir erkek, kendi üzerine terettüp eden hizmet ve vazifesini hakkıyla ifâ ve icrâ ettikten sonra boş vakit buldukça def-i gam için için teferrüh gibi bir mesireye gezintiye gider ve orada toplanmış olan halk ile, dost ve ahablarıyla kardeşçe görüşür konuşur ve yorulmuş vücudunu rahatlar, paslanmış ruhunu cilalandırır. Oradan avdetten sonra yine mükellef olduğu hizmet ve vazifesine başlar, sırası düştükçe halkın toplandığı içtimâîlere gider ve orada verilen mühim dakladlarda[2] bulunur.

Kadınlar da millî bir edep, dinî bir terbiye dairesinde kendilerine mahsus mahallere gidebilirler. Kendileri arasında cemiyetler, teşkilatlar yaparak türlü türlü mevzularda dakladlar verirler. Zira şariatımız bu gibi medenî ve içtimâî şeylere mâni değildir.

Kadınlar da kendilerini medenî ve içtimâî bilgilerle zinetlendirmeye mecburdurlar. Çünkü beşikten mezara kadar -doğduktan ölünceye kadar- ilim ve marifet ve bilgi tahsili ile

emreden şeriat-ı Muhammediyye kadınları bu emirden istisna etmemiş, ayırıp kaldırmamıştır. Bil ki ilim ve marifet tahsilini erkeklere ve kadınlara farz kılmıştır.

Esasen ilim tahsili, kadınlar için en lüzumlu, en gerekli bir şeydir. Çünkü cahil bir kadın gerek evine, horantasına ve hazayatvosuna[3] ait olan işleri ve gerek çocuklarının vücutça, fikirce ösmelerine[4], büyümelerine dair vereceği terbiyeyi, meşrû bir surette ve sıhhat kanunlarına muvafık bir tarzda ifâ etmeye gücü ve iktidarı olamaz. Binaenaleyh bir kadına terettüp eden vazifelerin en ehemmiyetlisi: İbtidâî, rüşdî ve idâdî mekteplerin tahsilini bitirdikten sonra insaniyet dünyasının devam ve bekasına ve beşeriyetin artıp çoğalmasına ve tenâsülün zâyi olmamasına sebep olan evlenmek meselesini hatırlayarak hemen kanun-ı ilâhî ve nizâm dairesinde olmak şartıyla bir erkekle evlenmeli, sonra vakti müsait ve kendisi arzu ederse ulûm-ı ‘aliyyeye doğru yönelmeli, bilgisini arttırmaya çalışmalıdır. Çünkü ilim ve marifet tahsili için bir hadd, bir sınır ve bir gayet yoktur. Zaten en büyük fazilet de ilim ve marifettir.

Müslüman kadınlar, birtakım müstebit ve insanlık esasını bilmeyen adamların zannettikleri gibi esir değil hürdürler.

Şeriatımız onların bütün hukuk-ı tabîiyye ve meşrûalarını taht-ı emân ve himâyesine almıştır. Bununla beraber şeriat-ı Muhammediyye kadınlara son derece şefkat ve merhamet göstermiştir ve imtiyazlar da vermiştir.

İşte kadınlara bu kadar imtiyazlar bahşeden şeriat-ı Muhammediyye kadınları, ticaret ve sanata icbâr etmiyor ise de fakat onların kâide-i şer’iyyeye İslam dini esâsına riâyet etmeleri şartıyla edecekleri ticaret, yapabilecekleri sanat ve zirâat işlerinde mahzur görmüyor. Daha doğrusu bir kadınlarımız da ticaret, zirâat ve sanat işlerine girişebilirler. Buna şer’î bir mâni yoktur.

Esâsen din-i İslam terakkiyle emrediyor. Alelhusus kadınlarımızın doktorluk, ebelik gibi güzel ve ehemmiyetli bir sanata sülûk etmeleri din nokta-ı nazarından pek büyük bir kıymeti hâizdir.

Gerçi bir doktor, kadın hastalığını ve bir tabîbe -doktor kadın- er kişi hastalığını hâcet-i mess ettiği vakit tedavi eder, bakabilirse de fakat her cinsin kendi cinsini tedavi etmesi, bakması

din nazarında daha evlâdır.

Binaenaleyh: Biz Müslümanların hiç olmazsa bazı kadınları da sâir milletlerin kadınları gibi doktorluk, ebelik gibi sanatlara çalışmaları lâzım olan şeylerdendir. Bu makalemi bitirmeden evvel şunu da ilave etmek istediğimden kendimi alamıyorum. Kadınlarımızın cami ve mescit gibi ibâdethânelere giderek Kur'ân ve hadis ahkâmına uygun, hurâfâttan ârî vâz-ü nasihatleri dinlemeleri meşrudur. Zira Peygamber Efendimiz erkeklere vâz-ü nasihat ettikten sonra kadınlar safına giderek onlara da vâz-ü nasihatte bulunmuştur.

İsmail Süleyman Bahçesaraylı

Hazırlayan: Muhammed Salih Yıldız

Editör: Ömer Faruk Güneş

Link: https://isamveri.org/pdfosm/D03175/1343_05/1343_05_117-119.pdf

[1] Ev ahalisi (Farsça).

[2] Rapor, malumat (Rusça).

[3] Ev ekonomisi (Rusça).

[4] Gelişmek (Tatarca).